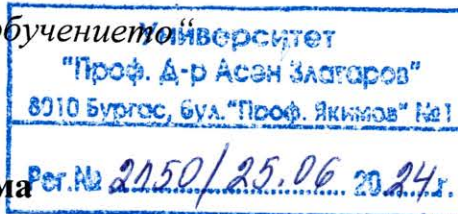

УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“

Катедра „Педагогика и методика на обучението“

СТАНОВИЩЕ

за дисертационен труд на тема

РАЗВИВАНЕ НА ЕМПАТИЯ В НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ ЧРЕЗ ДИЗАЙН МИСЛЕНЕ

Докторант: *Ави Абнер*

Форма на обучение: *свободна*

за присъждане на образователната и научна степен **доктор**

Област на висше образование: 1. Педагогически науки

Професионално направление: 1.2. Педагогика

Специалност: *Предучилищна и начална училищна педагогика*

Автор на становището: *доц. д-р Красимира Атанасова Димитрова,*

Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас

(Заповед № УД-176 от 15.05.2024 г. на Ректора на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“)

1. Характеристика на дисертационния труд

Структурата на дисертационното изследване съответства на изискванията за този вид научен труд. Дисертацията е структурирана увод, в три глави, приложения, литература.

Докторантът е извършил задълбочен анализ на основните понятия, залегнали в темата на дисертацията, чрез теоретичен обзор на 422 източника с доказана научна стойност, от които 12 заглавия на кирилица и 410 заглавия на английски език. От представените източници 100 са интернет достъпни.

Анализът на литературните източници е построен логически, използван е системен подход и са направени аргументирани изводи.

С извършения анализ докторантът доказва, че познава педагогическите основи и проблемите в областта на емпатията и дизайн мисленето. Емпатията е разгледана като психологически конструкт и важно личностно качество, отнасящо се до социалните взаимодействия на индивида. Поставен е акцент върху образователните ѝ измерения и нейното значение за развитието на социалните и емоционалните компетентности на детето от НУВ. Изяснени са различните подходи към изследването на емпатията, открити са три основни вида емпатия, които са от интерес за експерименталната работа.

Дизайн мисленето е представено като интердисциплинарен подход за решаване на проблеми и въвеждане на иновации. Изяснени са неговите образователни проекции. Обоснована е възможността за въвеждане на дизайн мислене в 3. и 4. клас на начален етап на основна образователна степен за развиване на емпатията на учениците.

Направените изводи правилно отразяват състоянието на проблема и спомагат за формулирането на целта и задачите на изследването.

Методологията на дисертационния труд се изгражда върху дидактически експеримент, реализиран в три основни етапа: констатиращ, формиращ и контролен. Експерименталната програма е реализирана чрез емпирични изследвания за установяване на нивото на развитие и характеристиките на емпатията в начална училищна възраст, разработване и внедряване на модел за дизайн мислене в начален етап. Използвани са 4 инструмента – два в констатираща и 2 в контролната част на експеримента. 2 инструмента са адаптирани и доразвити авторски от докторанта и неговият научен ръководител. 2 са изцяло авторски. Използваните методики са валидирани чрез адекватни статистически процедури и предоставят надеждни резултати. Формиращата част на експеримента включва дизайн на модела за внедряване на дизайн мисленето и апробация на 4 конкретни проекта, разработени по модела. Моделът ясно показва методиката на развитие на емпатия чрез дизайн мислене.

Експериментална емпирична част е онагледена с 51 фигури и 49 таблици, които подкрепят направените анализи и насочват към формулираните изводи.

2. Характеристика на автореферата

Авторефератът съответства на дисертационния труд и съдържа всички изискуеми елементи

3. Научни приноси

Основните приноси на дисертацията могат да се представят като научнотеоретични, научноприложни и приложни. Открояват се следните приноси на дисертационния труд:

- Разработена и адаптирана е собствена методика за измерване на емпатията на ученици от НУВ, която е валидирана. Различните предложени инструменти могат да се използват като стандартизирани в педагогическата практика.

- Разработен е модел за въвеждане на дизайн мислене в 3. и 4. клас на начален етап на основна образователна степен за развиване на емпатията на учениците. По модела са разработени материали и ресурси. Моделът е апробиран и документиран. Може да се прилага в различни варианти в образователната практика.

4. Публикации и участия в научни форуми

УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“

Катедра „Педагогика и методика на обучението“

Списъкът с публикации по дисертацията съдържа 6 заглавия, от които 3 авторски, 3 – в съавторство с научния ръководител, 5 публикувани в нереперирани издания с научно рецензиране, 1 – подадена за печат в нереперирано издание с научно рецензиране.

Докторантът е участвал в два научни проекта, финансирани от НИХДТ при Университет „Проф. д-р Асен Златаров“.

5. Критични бележки, препоръки, въпроси

По отношение на графичното оформление са забелязани някои пропуски, които биха могли да се отстранят своевременно. Според въведената номерация липсват фиг. 3.1 и фиг. 6.4, като фиг. 6.4. следва да е 6.3. и всички позовавания в текста да се отнасят за нея.

6. Заключение

Предложеният дисертационен труд на тема **„РАЗВИВАНЕ НА ЕМПАТИЯ В НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ ЧРЕЗ ДИЗАЙН МИСЛЕНЕ“** с автор Ави Абнер отговаря на изискванията на закона за РАСРБ и Правилника за неговото приложение.

Предлагам на уважаемите членове на Научното жури да се присъди образователната и научна степен **„Доктор“** на **Ави Абнер** в Област на висше образование **1. Педагогически науки**, Професионално направление **1.2. Педагогика**, специалност **Предучилищна и начална училищна педагогика**.

Дата: 23.06.2024

гр. Бургас

Член на научното жури:

(доц. д-р Красимира Димитрова)

Подпис заличен
Чл.2 от ЗЗЛД